

Garda (*Pelecus cultratus*) a Nagykunsági-főcsatornából

Nyeste Krisztián

A Nagykunsági-főcsatorna Facebook-os csoportja oldaláról értesültem arról, hogy Doba Norbert 2017. szeptember 30-án a Nagykunsági-főcsatorna keleti ágának kezdeti szakaszán, a kuncsorbai zsilip alvizén (koordinátái: N47°09'07.26", E20°35'06.87") egy kb. 30 centis gardát (*Pelecus cultratus*) fogott.

A Nagykunsági-főcsatorna a Tisza-tó Abádszalóki-medencéjéből ered, s közel 40 fkm után, Kuncsorba község határában két ágra oszlik. Egy műtárgy nélkül kezdődő nyugati ágra, amely Öcsödnél ömlik a Hármas-Körösbe, valamint egy zsilippel csatlakozó keleti ágra, ami Túrkeve közelében éri el a Hortobágy-Berettyót. Az áramláskedvelő garda az említett vizekben egyaránt ritkaságnak számít, s tudomásom szerint a Nagykunsági-főcsatornából sem volt eddig adata. Ugyancsak 2017-ben,

A Nagykunsági-főcsatornából fogott garda (Doba Norbert felvétele)

a vízfolyás kezdeti szakaszán lévő zsilip alvizén két szilvaorrú keszeg (*Vimba vimba*) is horgunkra akadt, így megállapítható, hogy az eredetileg öntözési célból létesült mesterséges csatorna a folyóink duzzasztása következtében megritkult faunaelemek számára is élőhelyül szolgálhat.

Márna (*Barbus barbus*) és kárpáti márna (*B. carpathicus*) a Lókos-patakban

Csipkés Roland, Lantos István

A márna a nagyobb vízfolyások márnaszinttájának névadó halfaja, jellemző élőhelyei a durva mederanyagú, sodrott mederszakaszok. Kisebb patakokban csupán alkalmasszerűen fordulhat elő, ilyen esetben főként juvenilis egyedekkel találkozhatunk. Az Ipolyba torkolló Lókos-patak torkolathoz közeli, dejtári szakaszán (EOV 661586, 300210) 2017. október 9-én 53 egynyaras példány mellett 4 adult egyed is előkerült az elektromos halászgéppel, gázolva végzett mintavétel során. A márnának ismert és stabil állománya él az Ipolyban, így megjelenése a Lókos-patakban is várható volt, noha korábbi felmérések eddig még nem jelezték a faj jelenlétét a vízfolyásban.

Ugyanekkor, a vízfolyás ugyanezen szakaszán egy adult és egy juvenilis pataki márnát is fogtunk, melyeket az ismertetőjegyek és a földrajzi elterjedés alapján kárpáti márnaként azonosítottunk. E fajnak eddig csak

Fokozottan védett halunk a kárpáti márna (Harka Ákos felvétele)

az Ipolyban volt ismert az elterjedése, így a Lókos-patak dejtári szakasza új lelőhelynek tekinthető. A két faj egyedeit a kisvízfolyás torkolatától mintegy 2,3 km-re észleltük. A márna további terjedése a patakban nem valószínű, ugyanakkor a kárpáti márna a Lókos-patak felsőbb szakaszain is megfelelő élőhelyi feltételeket találhat magának